

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.

Titel: Udrag fra To Tidsaldre

Citation: Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.: "Drøm og Virkelighed", i Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.: *Drøm og Virkelighed*, udg. af Anni Broue ; Anne-Marie Mai , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1986, s. 104. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-gyllem14val-shoot-idm139726068977328/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Drøm og Virkelighed

– som man siger – spise en saadan Synd op i et Stykke Smørrebrød.
Hun har en Elsker, det er det Hele.

En Elsker! udbød Claudine: Hvem skulde det være?

– Hvem Anden end Advocat Dalund! Tvivler du paa det? Herregud! du er da altfor uskyldig for en Pige, der gaaer i sit attende Aar.

– Det er umuligt! Fy! det er stygt at tænke noget Saadant.

– Naa, er det stygt? Jeg holder meget af Onkel, men troer du alligevel, at jeg holder mindre af Tante for den Sags Skyld? Tvertimod! Seer du, jeg er mine sex og tyve Aar; det er syv Aar, siden hun blev gift med Onkel. Da var jeg allerede gammel nok til at have Øine i Hovedet. Hun var dengang en Pige paa 22 Aar; hun havde elsket Dalund og ventet paa ham i tre Aar. Han var reist ud i Verden og lod Intet høre fra sig. Saa friede Onkel til hende og hun tog ham. Men jeg forsikkrer dig, at hun dengang og i de første tre Aar efter sit Ægteskab var en forfængelig Gaas. Derpaa kom dette Forhold til den gamle Elsker. Han er en Mand af Forstand og Dannelse, og nu skulde du ikke gjenkjende Tante, om du havde kjendt hende for en fire, fem Aar siden, saa elskværdig er hun bleven.

– Ja, sagde Lusard, det er en indtagende Kone. Hun seer ud, som man afbilder Gudinden Ceres, med de rige blonde Haar, den fyldige Figur, det milde Udtryk i det smukke Ansigt.

– Jeg kan uden Overdrivelse forsikkrer, sagde Ferdinand, at dette skønne Udtryk er ligeledes kommet med al den øvrige Forbedring.

– Ja, ja! udbød Lusard: Sand Kjærlighed er den Tryllemagt, der giver Forstand, Skjønhed og Dyd.

Claudine rystede paa Hovedet: Men en gift Kone! Ægteskabets Hellighed!

– Naa! begynder du nu ogsaa paa den gamle forslidte Vise, som for længe siden er qvædet til Ende med saameget Andet? Ægteskabets Hellighed! Jo, det er en net Hellighed, naar to Mennesker, der ikke kan lide hinanden, skal leve sammen i en Forening, som kun det inderligste Behag, den varmeste Elskov kan fritage for at blive modbydelig. Og De derimod, som brænde af Kjærlighed, tør ikke nærme sig til hinanden, naar ikke en Præst har sagt: Nu skal I være Ægtefolk. Og hvorvel her er lagt Kors og Kummer i Overflødighed paa denne Ægtestand, og intet Andet end Kjærlighed og sympathetiske Anskuelser kan hjælpe jer til at bære disse Kors med Maneer, og om I end tusinde Gange fortryde, at I ere lænkede sammen, saa skal I dog lade

som I vare glade i eders Fangenskab, – hvilket er Mere, end der forlanges af noget fanget Kreatur; det faaer dog Lov til at brøle og fare frem og tilbage i Buret af Vrede og Utaalmodighed; men hvad jer arme Mennesker anbelanger, saa skal det herved forblive, uden at noget Menneske skal kunne skille hvad Gud har sammensføiet, – som om Naturens Herre skulde befale Noget saa naturstridigt, saa uforæneligt med de Følelser, han selv har nedlagt i det menneskelige Hjerte!

– Men, sagde Lusard, dette saakaldte ubrydelige Baand er jo heller ikke længere uopløseligt, idetmindste ikke i Frankrig. Hos os er det let at skilles.

– Ja, svarede Ferdinand, Himlen været priset for hvert Baand, der løses for den stakkels Menneskeslægt, og dette er vel et af de værste, men denne Løsen er endnu ikke sanctioneret af vore Sæder, vel ikke engang af eders, og denne Skilsmisse er ogsaa ubehagelig.

– Men hvad skal man da gjøre? spurgte Lusard.

– Man skal, svarede Ferdinand, ligesom de fordums sande Elskende, Heloise og Abailard, være saa begejstret af hinandens Fortrin, at man forsmaaer alle Baand, som indskrænke Friheden. Hvad er Kjærlighed uden Frihed? Hvad forsikker mig om at være elsket, naar den Elskede ikke uden Ophævelser kan bryde med mig? Hvad er sødere i et Kjærlighedsforhold end Hemmeligheden? Er Kjærligheden ikke hellig? og profaneres ikke det Hellige ved fremmede, nysgjerrige Øine?

– Det er Altsammen sandt, udbrød Lusard: Lyksalig Den, der vinder en Heloise! men dog kunde der indvendes Meget mod Deres Theorie. Vi stakkels Dødelige kunne ikke gribe den fuldkomne Frihed. Vi give Liv og Blod for den, men ...

Han afbrød sig selv, Claudine og han saae paa hinanden med ubeskrivelige, betydningsfulde Blikke.

Det var i de første Dage af den Maaned, der i vort Clima som oftest er den allerskjønneste og ikke sjelden erstatter en ublid Sommer. Ved sin klare og milde Himmel, ved sin eiendommelige, aromatiske Duft, ved de afvejlende Farver, hvormed den pryder Træernes Blade, ved sine stjerneklare Nætter kunde September vel fortjene, at den fremfor Foraars-Maanederne fik Navn af Kjærlighedens Aarstid. Saaledes forekom den ogsaa Lusard og Claudine. Han var 25, hun neppe 18 Aar. Han var hendes unge Hjertes første Lidenskab, ligesom det